

Redacția: Administrația,
și Tipografia
Nr. 18.
Se acceptă subscripțiile pe
an sau pe jumătate de an
în avans.
Inscrise se primesc în
București, Brașov și în
toate orașele unde există
Agenții de Distribuție.
In Viena: K. Duka, Eisen-
stein, Rudolf Koss, A. Oppel-
schlager; Anton Oppel, J.
Fischer, în Budapesta: A. F.
Goldberger, Kálmán Bernat; în
București: Agenția Română, So-
cietatea de Distribuție; în Kaz-
imierz: Karol & Leobmann.
Prețul inserțiilor: o colo-
nă pe o săptămână 6 ct. și
pe o lună 12 ct. pentru o publi-
citate. Publicarea mai deose-
bită și învoială.
Reclame pe pagină a 8-a o
săptămână 10 ct. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

„Gazeta” ieșe în săptămânal.
Abonamente pentru Anul LXXI:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumeră la toate oficiile
postale din țară și din străinătate
și la dd. colecțori.
Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 ct.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 ct. v. a.
sân 15 bani. Adă abonamen-
tele cât și inserțiile, sunt
a se plăti în avans.

Nr. 18.

Brașov, Sâmbătă 24 Ianuarie (5 Februarie)

1898.

„Agitatori români în Ungaria“...

Ne-am întrebat adese-ori, dacă ar mai putea exista presa jidano-maghiară fără o rubrică constantă despre „agitatorii și agitațiunile române” sau „valahe”, cum le mai dăc când se prefac a fi peste măsură indignați.

„Agitațiune” trebuie să fie, „agitatori” trebuie să existe, căci la din contră care ar putea să fie pretextul pentru constanta nedreptățire și maltratare a Românilor? Astfel vedem, că tema despre „agitatorii” primejdioși statului și națiunii maghiare variază neconținut, der nu mai încetăză. Tote celelalte sunt stafagiu, sau decorațiune neesențială. Fondul este și rămâne „agitațiunea dușmană statului”.

Numai de aici se poate explica, cum în cazul, ce l'am sulevat în numărul de ieri al foiei noastre, s'a putut, ca o corespondență oficioasă să desmintă categoric faimele despre „iminenta revoluția română” și totuși această desmintire — ce a fost din oficiu împărțită tuturor foilor și despre care toate au și luat notă scurtă — se nu impedează nicicum pe cele mai acreditate foi ale guvernului, cum este „Pester Lloyd”, „Pesti Hirlap” etc. de-a continua povestea despre groznicile agitațiuni și uneltiri revoluționare române.

Vedurăm, cum amintitele foi au scuit să ne spună, paralel cu desmintirea corespondenței pestane, cum au umblat și pe unde au locuit cei cincisprezece studenți universitari din București, pe cari d-l Urechia, fostul președinte al Ligei, i-ar fi trimis încoco, ca să rescôle orașele și satele dela Brașov până la Arad.

Cel mai curios lucru este însă, că poliția ungară știe despre toate acestea, cunoșce persoanele trimise ca emisari revoluționari, știe chiar unde și la cine locuiesc și totuși nu

pune mâna pe ei, ci îi lasă să se întorcă erăși liniștiți în România.

Ei bine, nu este acesta minciuna cu ochi și cu sprâncene, nu este mărturisirea indirectă, că nimic nu s'a petrecut din ceea ce se susține și că preținsele unelte revoluționare au trebuit să fie infățisate ca trecute în România, pentru-că în realitate nu au existat și nu există?

Tote ca tote, der și mai bătător la ochi este, că chiar foi nemaghiare, cum e „Kronstädter Tageblatt” din Brașov, reproduc ticăloșele insinuări și calumniări, ca cele aduse de „Pesti Hirlap”, fără de nici o observare, ba întocmai cu observările tendențioase și răutăcioase ale foilor ungurești. Ce ar putea profita conlocuitorii noștri sași din astfel de reproducțiuni necontrolate despre „agitatorii români în Ungaria”, nu putem nicicum înțelege, afară pôte decât am admite, că vor să se linguescă pe lângă terorismul jidano-maghiar de astăzi, arătându-se indiferenți în ceea ce privește reputațiunea Românilor de leali și credincioși cetățeni.

Der să trecem mai bine la interesanta cesțiune sulevată de organul partidei lui Zichy, „Alkotmány”. Și această foie trebuie să lucreze cu factorul, ce se exprimă prin cuvintele: „agitatori ai naționalităților”, căci de-ar elimina acest factor din calculul ei, s'ar pomeni, că și-a pierdut terenul pentru a susține ideea statului unitar național maghiar. Der numita foie catolică cel puțin recunoșce, că tot atât de periculoși, ca și preținșii agitatori nemaghiari, sunt agitatorii dela presa jidano-maghiară, cari cu șovinismul și cu terorismul lor tornă numai oleu pe foc și învenineză încă și mai mult cesțiunea naționalităților.

Terorismul, dice foie catolică, ei îl eșerciteză în interesul maghiarizării de-a ruptul capului; printr'asta

insă lucrează în contra intereselor statului ungar.

Este logică esplicarea, ce o dă „Alkotmány” dicens, că dacă în adevăr sunt trădători toți aceia, cari nu vreau să se maghiarizeze părăsindu-și limba maternă și numele lor, atunci cei mai mari trădători au fost aceia, cari au făcut legea de naționalitate, care dă drepturi mult mai multe limbei naționalităților, de cum e înclinată a le da presa jidano-maghiară.

Firește, că în ultima consecență „Alkotmány” preferă mai bine să se schimbe articolul de lege XLIV din 1868, decât ca această lege să fie zădărnicită și nimicată prin terorism.

Mai găsește foia partidei populare ungurești, că presa jidano-maghiară nu aduce nici un serviciu cauzei maghiarismului, decât ține mereu în încordare opiniunea publică cu sciri de senzațiune asupra naționalităților.

Ce să-i faci însă terorismului jidano-maghiar, când și „Alkotmány” cel creștinesc nu se pôte emancipa de sub constanta presiune a presupusei „agitațiuni române dușmane statului”?

Urmările perchisițiunilor. Aflăm din Săcele, că un învățător ungar de acolo a dis cătră mai mulți fruntași români săceleni, că Ciangăii de prin Bacifalu și Turcheș, cetind în „Brassói Lapok” și în celelalte foi ungurești despre perchisițiile făcute la popii „valahi” și despre decile de mii de proclamații revoluționare aflate în Săcele, s'au spăriat și au luat grôza Românilor, așa că unii dintre ei fiind mai fricoși, și-au ascuns averile prin pivnițe și prin găurile secrete de prin șurfi, temându-se de „revoluția valahă” pusă în apropiată perspectivă de foile amintite. Firește, că printr'asta a fost ațîțată din nou și și mai tare între Ciangăi ura contra Românilor.

Aceste sunt de-oamdată rezultatele mișeșcilor manopere ale agenților poliției secrete din Pesta, cari rezultate, destul de îngrijitoare pentru pacnica conveșuire dintre poporul maghiar și român, nu se pot delătura numai așa, cu o desmintire scurtă a unei foi oficiose, care vrea să presente totă afacerea numai ca o glumă „nesărată”. Ore autoritățile judecătorești nu se cred încă nici acum datore de a interveni ca să se pedepsescă aceia, cari cu scornituri și cu manoperele cele mai condamnabile, umblă să ațîțe până la mörte pe unii contra altora?

Greva studenților germani din Austria.

Greva generală a studenților germani austriaci continuă în orașele Viena, Praga, Graz, Brünn și Innsbruck.

Tinerimea germană dela scôla tehnică din Viena, a primit hotărîrea academicilor din Leitmeritz. Technicii au decis să facă de-oamdată grevă numai față de prelegerile singuraticilor profesori.

Alaltăieri după amiazi s'a ținut un consiliu de miniștri sub presiunea baronului Gautsch. Consiliul s'a ocupat de grevele studenților.

Tot alaltăieri rectorii universităților din Viena, Praga, Graz, Innsbruck și Brünn au ținut o conferență în această afacere. Rectorul universității din Cernăuți n'a putut lua parte. Rectorii au făcut rapôrte despre evenimentele mai noue dela universități, desvoltând cauzele grevei studenților. Rectorii au decis unanim de a ruga pe ministrul-președinte, să le dea promisiune hotărîită, că va pune capăt stărilor ne mai suportabile din Praga.

Ministrul-președinte a primit deputația rectorilor, după amiazi. După ce rectorul universității din Viena a comunicat rezultatul conferenței rectorilor, e aș făcut o schiță a stărilor, ce există adă la scôlile superioare germane din Austria.

În decursul convorbirii s'a născut o viuă discuțiune la care a luat parte și mi-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ce este poesia? care este influența ei morală și misiunea ei în zilele noastre.

de M. Străjănu.
(Urmare.)

Mare cu deosebire este misiunea poeziei în vécul nostru desilusionat.

Materialismul și sensualismul, caracteristice timpului nostru, nu s'au născut ore din pierderea credinței și din lipsa de ideal? Melancolia și pesimismul, cari s'au întins astăzi ca un vél de doliu peste multe din cele mai nobile spirite, nu este ore același sentiment profund de desgust și întristare, care cuprinsese inima lui Faust, cufundat în problemele științei?!

Causele pesimismului modern sunt mai multe, sau mai bine, sunt mai multe feluri de pesimism.

Nu mai vorbim aci despre pesimismul de imitațiune al multor tineri, cari la etatea de 20 de ani, cu fața rumenă, cu părul auriu, cu inima setoasă de viață, ne-

având ce face, se aședă la masă și scriu, că au albit de suferințe, că au ajuns nice cadavre și că nu doresc nimic mai mult în lume decât repaosul mormântului. Apoi mulțumiți de ceea ce au scris, își fac toaleta, se parfumează și plécă la bal. D-l Vlăhuță, în broșura sa „Curentul Eminescu”, a combătut cu mult talent mania acestor tineri, cari fac versuri numai

Ca să legene 'n silabe, pe tiparele găsite,
Desperări de poruncelă și dureri închipuite.

Sunt alte specii de pesimism mai serioșe, și priu urmare mai periculoșe. Este mai întâiu blazarea sau pesimismul vulgar, cel mai răspândit, care n'are nimic sfânt în lume, care nu mai crede în nimic și pentru care însăși plăcerea a devenit desgustătoare. Acesta e o bôlă a sufletului născută din trândăvie, imbuibare și desfrâu, pre cum se nasc bôlele și ruina corpului din necumpătare și bancruta din cheltuelile fără socotelă.

Este apoi un pesimism mai nobil, pe care l'am puté numi social sau politic în sens mai înalt, un fel de desamăgire și amărăciune, cum se vede în operele lui Byron și chiar în scrierile unor filosofi,

optimiști, în ceea ce privește fondul naturii omenesc, cum au fost de ex. Giordano Bruno în Italia și J. J. Rousseau în Franca. Rêul și suferințele, după acești omeni, vin numai din réua întocmire a vieții! Omul se nasce bun dela natură și devine réu numai prin influența vițielor și nedreptăților societății. Pesimismul lor este deci o desilusiune și un sentiment de mânie și de revoltă în contra isvórelor réului, cari sunt lăcomia, violența și viclenia omenescă și prin ele falsa organizare a societății și nedreptatea instituțiilor politice și sociale. Cuvintele lor sunt glasul Nemesei, sunt amenințările, ce face divinitatea dreptății și a răsbunării.

Este mai departe pesimismul religios, caracteristic creștinismului și mai ales budhismului, religii eșite din mijlocul celor mai adenci suferințe și miserii, cauzate prin corupțiunea și degenerarea societății, cum au fost în India pe timpul lui Budha, și în Europa sub imperiul roman și în evul mediu. Desperarea de a se mântui de dureri și a puté gusta vre-un bine în această „vale a plângerii”, cum se numea lumea pământescă, făcură pe om să-și îndrepteze

aspirațiunea înăscută firei sale cătră ideal și fericire, spre o altă lume, spre patria cerescă, sau spre Nirvana.

Se deosebesce în fine pesimismul sau mai bine scepticismul și decepționismul filosofic, prin care se distinge mai ales vécul nostru.

Dic scepticism și decepționism, îndofală și desamăgire, pentru că pesimism în adevărul înțeles nu există decât pôte la doi sau trei scriitori ai secolului. Acest pesimism s'a născut din contrastul între știința modernă și între aspirațiunile, credințele și tradițiunile moștenite din trecut și prefăcute în sânge, prin nascere și educațiune.

Să ne oprim puțin asupra acestui pesimism. Să nu-l confundăm însă cu pesimismul sentimental al lui Werther, care isvoresce din contrastul isbitor între realitate și o închipuire prea ideală despre natura omenescă și relațiile vieții, și care conduce pe unii tineri la sinucidere. Să nu-l confundăm erăși cu nesimțirea sau atrofiera inimei, născută dintr'o cultură unilaterală, al cărei tip ni-l dă Paul Bourget în „Le disciple” al său. Caracteristica

nistrul-președinte. Br. Gautsch mulțami mai întâi rectorilor pentru ostenele lor leale, însă nu le primesc exprimarea regretelor lor asupra esecelor dure la cari s'au dat o parte a studenților. Ceea ce privește *partea colorilor*, li-s'a recunoscut acest drept, ăr faptul acesta nu pierde nimic din însemnătatea sa prin aceea, că autoritatea din Praga — având în vedere mișcările naționaliste de acolo — a fost silită a denega exercitarea acestui drept, numai din punct de vedere al siguranței personale. Acesta prin urmare nu este rezultatul inimiciei față de școlile germane superioare, din po-trivă, guvernul voescu cu or-ice preț a garan-ta dezvoltarea binefăcătoare a școlilor mai înalte.

Guvernul — continuă br. Gautsch — este firm decis să împărtășească școlile ger-man superioare din Praga de scutul deplin al statului și a zădărnici atacurile even-tuale îndreptate în contra lor. În schimb pentru această guvernul cere, ca studenții să încunjure tot ce ar fi îndreptat spre ză-dărnicierea, ori scurtarea legilor despre aca-demiile existente, și ar strica mult cauzei școlilor superioare, dăr mai ales libertății învățământului.

Ministrul-președinte mai declară, că *guvernul nu va suferi repețirea scenelor tur-bulente la școlile superioare*. Statul și părinții, cari provăd școlile superioare și pe ascu-tătorii acelor, așteptă cu drept cuvânt, ca studenții acestor școle să-și împlinescă da-toria. Nu este permis, ca ele să fiă teatrul uneltirilor și demonstrațiilor politice. Sub nici un fel de împrejurare, statul nu va permite așa ceva.

Aceste declarații ale baronului Gautsch au surprins pe rectori, cari așteptau promi-siuni hotărâte.

Rectorul universității din Viena a pri-mit ieri o deputație a studenților germani naționali, care l'a rugat să sisteze prele-gerile. Rectorul refuzându-le această cerere, ei au declarat, că de ieri dimineață înce-pând nu vor mai cerceta cursurile, ba de va fi nevoie, vor împiedeca prelegerile prin *demonstrațiuni*.

Colonizarea Dobrogei prin re-serviști români. Unele țiare din Sofia — dize „Drapelul“ — vorbesc de un pro-iect al ministrului nostru de războiu, ge-neralul Beredeiu, care țințese la coloni-sarea Dobrogei prin rezerviști coloniști ro-mâni. Acest proiect are în vedere întâi de toate înființarea unor sate românești între Enișeni și Ostrov. Fiă-cărui colonist sta-tul are să dea două sute hectare de pământ, tot materialul pent-u construirea caselor și, toate uneltele necesare pentru lucrarea pământului. Alte sate de-alungul hotărului bulgăresc se vor înființa între Jara-Orman până la Hanlic din militarul turci, luați din rezerva teritorială a ar-

matei din Dobrogea. Cei din Sofia sunt foarte enervați — observă foia bucureș-teană — creșdend că România voescu cu or-ice preț să-i asimileze pe Bulgarii do-brogeni, uitând, se vede, că de-alungul graniței dobrogene nu există Bulgari, pre-cum nici în județul Constanța.

Protesul tinerilor Turci. Din Constantinopol se telegrafază, că comite-ul tiner turcesc din Geneva a trimis tu-turor ambasadurilor o scrisore în care se plânge, că învoelile încheiate vara trecută cu delegații Sultanului n'au fost respectate, deși comitetul a încetat acțiunea sa. Prin urmare comitetul reia acțiunea sa învo-când intervențiunea puterilor în favoarea tuturor supușilor turci fără deosebire de religione.

Candidatura principelui George.

Ieri am semnalat pe scurt, că Rusia persistă cu multă obstinație pe lângă can-didatura principelui grecesc George la pos-tul de guvernator al Cretei.

„Frankfurter Zeitung“ a primit din Constantinopol o telegramă, în care i-se spune, că primul dragoman al ambasadei rusești, Maximov, a predat alaltăieri în Yldis-kiosk al doilea răspuns al guvernului ru-sesc în afacerea candidaturii principelui George de guvernator al Cretei. Răspunsul acesta este ținut în ton atât de rece, re-proșant și categoric, încât la început am-basadorul Sinovjev n'a voit să predea Por-tei nota și a telegrafat la Petersburg, ca să primescă nouă îndrumări, decât trebuie să predea ori nu imediat nota?

În această notă contele Muraviev dize, că *voința neschimbată a Țarului este, ca principele grecesc George să fiă guvernator al Cretei. Sultanul se-și aducă aminte infinita bunăvoință, cu care Țarul s'a purtat față de el de repețite ori și în momentele celor mai mari pericole*. Se bage de seamă Sultanul, ca aceste bune porniri ale Țarului să nu le zădărnicească prin o nefericită opunere la candidatura, ce este reclamată de motive politice de forță.

Nota se sfirșese cu aceea, că guver-nul rusesc își ține de problemă a sa *de a face pași în altă direcție*, decât cei din Yldis-kiosk se vor opune și mai departe în această cestiune.

O altă scire telegrafică din Constan-tinopol afirmă, că atitudinea Por-tei față cu pretensiunea Rusiei, este neschimbată.

Austro-Ungaria și Italia nu s'au pronunțat încă în această cestiune. Dinpo-trivă, ambasadorul engles Currie ar fi declarat mi-nistrului turcesc de externe, că Anglia se alătură la propunerea Rusiei.

Cestiunea Dardanelor.

Cestiunea Dardanelor a fost adușă ărăși pe tapet prin faptul, că Rusia, luând drept motiv intrarea în Bosfor a unui vas românesc de războiu („Elisabeta“), a cerut și obținut, pe cum scim, dela Sultan libera trecere prin Bosfor și Dardanele a vaselor rusești de războiu de or-ice mărime.

Deși faptului acestuia nu i-s'a dat vre-o deosebită importanță, nici n'a deș-teptat vre-o senzație fiă cât de neînsem-nată, totuși sunt țiare, cari analizază suc-cesul obținut de Rusia din punctul de ve-dere al tractatelor și din acela al intere-selor europene.

Așa de pildă „Neue Fr. Presse“, ocu-pându-se cu acest obiect, arată mai întâi diferite tractate internaționale dela 184 și până în zilele noastre, ce închid trecerea Dardanelor atât pentru vasele de războiu ale Rusiei, cât și pentru ale celorlalte state europene. Lămuresce apoi organul vienes, că intrarea în Bosfor a unui vas militar românesc, nu însemnă altceva, decât eser-citarea unui drept de stat țermurean al Mării-negre, prin urmare nu justifică demersurile Rusiei pe lângă guvernul o-toman.

„Tractatele s'ar opune — continuă „N. Fr. Presse“ — or-icărui înțelegeri se-parate între Turcia și Rusia asupra trece-rii prin strimtori, căci sunt tractate euro-pene, pe cari Rusia și Turcia nu le pot desființa. Dacă Rusia s'ar adresa puterilor spre a obține pentru dânsa libera trecere prin Bosfor și Dardanele, atunci fără îndoială, că ar întâmpina contra-pretențiunea, că precum i-se lasă ei eșirea din Marea-negă, trebuie să li-se acorde și celorlalte puteri libera intrare în ea. De s'ar învoi ori nu Rusia c'o asemenea condițiune, acesta nu se scie. Pe altă cale nu s'ar puté ob-ținé realizarea dorinței sale“.

SCRIRILE ZILEI.

23 Ianuarie v.
Industria națională română din Bucovina premiată la Viena. Cetim în „Patria“: Redacția ziarului „Wiener Mode“ a aranjat o expoziție și un concurs de premii pen-tru diferite obiecte de industrie națională și mai ales de industria de casă. La acest concurs a participat întreaga monarhia austriacă, între alte și țări, a căror indus-trie națională a ajuns la un grad foarte în-naintat, ca d. e. Bosnia și Hertegovina. Acum primim scirea atât surprinzătoare, cât și îmbucurătoare, că primul premiu (100 co-rone în aur) a fost acordat d-nei Victoria bar. Styrcea, pentru mai multe obiecte de industria română din Bucovina, și anume toate din comuna Crasna-Ilschi. Intre alte au fost espuse nisce ștergare brodate de țerance din comuna numită după isvode

vechi românești, cum se pórta acolo încă acum. Constatăm cu satisfacție, că indus-tria națională română din Bucovina, pri-mind premiul cel dintâi, a fost recunoscută ca *superioară* între atâția concurenți serioși. Comuna Crasna-Ilschi e cunoscută, că a părăsit din vechime în toate privințele obi-ceurile strămoșesci, și chiar din această cauză pôte să ne servescă ca model, cum ar trebui să se desvolte și alte comune românești, mai ales comunele din Nordul Bucovinei, cari au rămas înapoi. Prima bancă după sistemul Reiffeisen a fost în-ființată în aceeași comună, cabinetul de lec-tură de-acolo e bine cercetat, acum vedem ărăși un nou succes în cultivarea vechii industrii de casă, și am dori, ca acest *esemplu să fiă imitat și aiurea*; astfel indus-tria română bucovină și-ar puté câștiga ușor un renume în occident, și ar deveni cu timpul un isvor important pentru îm-bogățirea țărânilor noastre.

„Kulturregylet“-urile unguresci la ex-positia din Paris! Să nu rideți. Intre cu-riositățile viitorei expozițiuni internaționale din Paris, ce se va da în anul 1900, au să fiă și „Kulturregylet“-urile unguresci. Acestă colosală idee a isvorit tocmai din căpățina comisariului guvernial Lukács Bela, care a provocat toate „Kulturregylet“-urile de pe globul unguresc să participe și ele la ex-positia dela Paris. Cel dintâi, care a răs-puns, a fost „Kulturregylet“-ul din Clușiu, care cu mâni cu picioare a îmbrățășat această idee. Acum vor fi convocați repre-sentanții tuturor „Kulturregylet“-urilor. Ia o confe-rență, în care se vor stabili modalitățile, după cari aceste societăți de maghiarisare au să fiă mai „demn“ reprezentate la ex-positia. — De sigur, că așa o *comediă* n'a vedit lumea europeană până acum. Iniția-torul acestei idei ar merita să capete un premiu din partea Parisienilor pentru re-clamul, ce au Ungurii să-l facă expoziției lor prin această comediă.

Archiducele Otto la Budapeșta. „Buda-pesti Hirlap“ de adî ne spune, că scirea des-pre statornicirea archiducelui Otto la Buda-peșta este confirmată și prin faptul, că *fa-milia archiducelui studiază cu mare sîrquiușă limba maghiară*, deja de cinci luni de zile. Un fiu al archiducelui Otto, (cu numele Carol, care în August va împlini 10 ani, „nu numai, că scie unguresce, ci îi place chiar a vorbi această limbă“. Archiducele Otto ia studii din limba maghiară dela contele Victor Szechenyi, oficer de husari. Toți servitorii archiducelui sunt luați din-tre Maghiari.

Omor și vîrsare de sânge. În *Rozsa-hegy* s'a făcut alaltăieri alegere de deputat. Erau doi candidați, *Angyal Jozsef* guver-namental și *Hlinka* din partida poporală. La alegere a reușit guvernamentalul An-gyal. În comuna apropiată *Liszkovalva* erau

acestua este o nepăsare egoistă, care nu face nici o deosebire între bine și rău, între viați și virtute; pentru care nu există nici un sentiment de simpatie, de milă seu de dreptate, nici o responsabilitate morală, care coboră fenomenele sufletesci la fenomelele naturei neorganice. Pe când sem-nul distinct al pesimismului filosofic, nobil și generos în felul său, este un profund sentiment de melancolie și desperare numit de Germani *Weltschmerz*, *durere a lumii*.

Este o deosebire enormă între modul, cum era înțelēsă lumea și destinațiunea omului după vechile tradițiuni, și cum ne-o arată sciința modernă. Omul nu mai este ființa de predilecțiune a lui Dumnezeu, zidită de mâna lui și aședată în Edenul desfătării; el numai cu multe greutăți și lupte s'a putut ridica prin sine însuși din starea animalică la ceea ce este astăzi; și origi-nea lui se pierde în noștea existenței tre-cute, împreună cu a celorlalte ființe vie-țuitoare.

Pământul, care era privit altă-data ca centrul universului, în jurul căruia se în-virtea soarele și cerul cu stelele sale, a de-venit una din cele mai mici planete ale sistemului solar și un fir de nisip impercep-

tibil în mijlocul universului. Cerul, acest măreț și nemărginit palat de cristal de altă-dată, locuință a părintelui și guverna-torului lumii și raii pentru vecie al celor fericiți, s'a prefăcut într'o iluziune optică, produsă de colorea albastră a oceanului de aer, care înconjură pământul. Acestă pă-tură de aer numită atmosferă și grosă ca la 60 până la 70 de kilometri, înmagazi-nază căldura și lumina soarelui și astfel face posibilă desvoltarea vieții pe planeta nō-stră și dă nascere zilei și admirabilelor fe-nomene ale dorilor dimineții, amurgului serii și nopților luminoase; ăr dincolo de această minunată florărie domnesce un frig neînchipuit și un adenc întunec, prin care stelele se vîd, ca nisce ținte galbene pe un fund negru.

Planetele și celelalte stele, aceste fru-moase corpuri ceresci, cari ni se par noștea ca nisce făclii eterne, aparine într'un tem-plu măiestros, analiza spectrală ni le arată compuse din aceleași elemente, ca și pământul nostru, supuse acelorași schimbări de transformare și multe locuite pôte de ființe asemeni nouă.

Cele mai poetice fenomene ale na-turei, care ne uimesc prin sublimitatea lor,

prin grația formelor și culorilor, prin dul-céța și armonia sunetelor, se reduc pentru fizic la tot atâtea grupe de vibrațiuni și mișcări ale materiei.

Ființele organice, începând dela plante până la om, sunt pentru fiziolog tot atâtea grămădi de celule, cu forme și funcțiuni deosebite, asemenea unor mașini mecanice. ăr viața este un proces chimic, producător de căldură și lumină asemenea focului și întreținut prin razele solare pe cari, înmagazinate în substanțe vegetale și ani-malice, le introducem în noi sub formă de alimente.

Insuși sufletul, care prin sentimentele, inteligența și cugetările sale, face pe om asemenea unui deu creator, devine sub per-cepțiunea din afară a psihologului o serie de acțiuni și stări ale conștiinței, născute din senzațiuni. Și senzațiunile se reduc și ele la grupe de vibrațiuni și mișcări mole-culare ale sistemului nervos, cauzate prin impresiunile primite din afară.

Totul se reduce în ultima linie la miș-carea unei substanțe numite *energie*, care nu se pôte cunoșce în sine însăși și care se transformă pe rînd în electricitate, mag-

netism, lumină, căldură și putere de viață, producând fenomenele fizice ale lumii din afară, fenomenele fiziologice în organismele plantelor și animalelor, și miraculoșele fe-nomene morale în om.

Însă această esplicare a vieții sufle-tesci, numai din punctul de vedere este-rior, este falsă. Sub această analiză anat-omică dispăre sensul adevărat al vieții, dis-pare frumșeța și farmecul lumii fizice și lumii morale privite în întregul lor. Prin acest metod unilateral, psihologului îi scapă de sub scalpel tocmai ceea ce vré să cunoșcă, îi scapă sufletul cu activitatea sa încă plină de mister. Și în această stare a spiritului, omul sémănă călătorului, care pierdându-se pe cărările întunecose și grele de străbătut ale unei păduri, simte oboselă și descurajare și uită frumșeța pădurii, pe care o admira, când o privea din cul-mea dealului; seu, este asemenea unui cop-il, care desface orologiu bucată cu bu-cată, ca să afle secretul, care-l face să umble, însă nu-l pôte afla, și durere, nici nu mai pôte construi orologiu.

(Va urma.)

adunați într-o cârciumă o mare mulțime de alegători, cari așteptau rezultatul alegerii. Când au auzit, că Angyal a fost ales cu majoritate de voturi, cei din partida populară începură să murmure. Gendarmii puși de pașă, pășiră contra lor, și prin acesta provocându-i, s'a început o strașnică hărțuială. Poporul, în apărarea sa, atacând pe gendarmi, aceștia au tras glonțe asupra poporului, răbind grav pe 7 inși. Două dintre nenorocitele jertfe au murit îndată.

Invățământ obligator în Rusia. Dilele acestea s'au adunat, din ordinul Țarului, la Petersburg curatorii circumscripțiilor învățământului, cu scop de a-și da părerea și de a face propunerii în cestiunea învățământului obligator. S'au ținut mai multe ședințe, în cari au fost discutate diferitele proiecte aduse înainte de omeni competenți. După cum anunță o foie rusescă, la urmă cei adunați s'au declarat pentru proiectul recomendarii de stat Rajew. Acest proiect recomandă cu insistență introducerea învățământului primar obligator și gratuit.

Profețiile lui Moltke. În Berlin apare tocmai acum partea ultimă a corespondențelor militare ale lui Moltke. În aceste Corespondențe se spun adevărate minuni. Deja în 1857, cu 13 ani înainte de războiul franco-german, Moltke a profețit războiul în toate amănunțele lui. În 1861, nouă ani înainte de războiul, Moltke scria: Punctul de directivă al războiului trebuie să fie ocuparea capitalei franceze și războiul nu se va sfârși decât cu căderea imperiului. — Acesta s'a și întâmplat când s'au împlinit zece ani. — Cu 38 ani înainte de acesta scria: „Încă n'a sosit timpul; când unirea Slavilor din Orient cu Latinii din Occident în contra centrului german al Europei, va întorci și transforma într-o lume! Unirea aceasta se va isbi însă de unirea tuturor Germanilor, și se va începe războiul Titanilor“... Moltke a prețis un mare adevăr: Slavii Orientului s'au apropiat mult de Latinii Occidentului, și poate că războiul Titanilor stă gata să erupă...

Predici. În Biserica Sf. Nicolae din Scheit va predica poimâne (Duminecă în 25 Ianuarie v.) părintele Dr. Vasile Saftu.

Cununii. Octavian Putică, subjugat regească în Receaș, își va serba cununia în 2 (14) Februarie a. c. în biserica ort. din Maierile-Timișorii, cu gentila d-șoră Silvia Gaița din Timișora. — Sincerile noastre felicitări!

Furtună cu zăpadă. Din New-York se telegrafiază, că în New-England și New-York a bătut o furtună grozavă cu zăpadă. Zăpada a acoperit total drumurile și căile ferate și a îngropat trenurile. Cu deosebire a fost mare furtuna în Boston. În New-England au căzut jertfă furtunii mai mulți oameni. În Boston a izbucnit în mai multe locuri foc. Pe termenul mării 36 de oameni au fost omorâți, dintre cari 33 erau marinari.

Cai spre folosință. Dela comanda de reintregire a regimentului ces. și reg. de cavalerie Nr. 1 din loc, primim următorul avis: Cu 1 Martie n. c. se vor da spre folosință privată 58 de cai, între anii 5 și 7. Intreprindătorii, fiind în interesul lor, au să se anunțe mai înainte la comanda sus numitului regiment.

O nuntă românească cu vârsare de sânge.

Vorbim despre nunta unor țărani români, ce a fost în comuna Purcăreni de lângă Brașov Duminecă în 11 (23) Ianuarie a. c. La acea nuntă, după cum ni-se comunică din partea unui participant, s'au întâmplat bătăi și chiar vârsare de sânge, lucruri, ce nu se mai pomenesc la nunțile românești. Dér ni-o în cazul de față nu Români au fost, cari au săvârșit scandalul, ci nise Ciangăi destrăbălați, cum în genere sunt cunoscuți Ciangăii în ținutul nostru.

S'a întâmplat adevărat, că pe lângă Români, cari erau în număr de vre-o 80 familii, au mai fost invitate la nuntă și cam pe atâtea familii de Ciangăi. Invitarea lor este a se atribui mai mult numai lăcomiei, de-a înmulți obiceiurile daruri de nuntă. Români, ca întotdeauna, și-au petrecut în totă liniștea și armonia. Dintre Ciangăi însă, vre-o 6—7 inși, după ce s'au îmbătat cu rachiu, au început să vocifereze, să strige și să cânte unguresce, ér la urmă au pretins dela lăutar să cânte „csardas“-ul. Români însă s'au opus și n'au permis lăutarilor să cânte „csardas“ la o nuntă românească. De aci a urmat scandalul, care de-oamdată s'a sfârșit prin aceea, că unul dintre Ciangăi, care se purta mai scandalos, a fost aruncat afară. Se continuă după aceea dansul și Ciangăii jucară și ei românește alături cu ceilalți. Târziu însă după miezul nopții, când Ciangăilor li-se suise mai tare rachiu la cap, aceștia începură din nou să cêră dela lăutar să le cânte lor „csardas“-ul. Nuntașii români, vrând să evite un nou scandal, de astă-dată nu se mai opuseră, lăsând pe Ciangăi să-și petreacă cum voră ei. Dér Ciangăii se făcură obraznici. Ei nu mai voră să țină seamă de nuntașii români, ai căror oșpeți erau, ci treceau dela un „csardas“ la altul, silind pe lăutar să cânte tot numai pentru ei. Români, vădând că au de-a face cu nise omeni nu numai obraznici și din fire periculoși, ci mai erau pe lângă acesta și beți de rachiu, începură rënd pe rënd să se împrăstie, căci și așa era târziu, ér speranță de-o petrecere veselă nu mai putea fi. Au mai rămas la urmă numai vre-o 6, mult 8 Români și Ciangăii turburători.

Vădându-se acum Ciangăii la putere, se încăerară la luptă cu Români. Aceștia nu aveau la ei nici o armă, pe când Ciangăii se provăduseră cu cuțite. Pe un Român cu numele Căpățină, îl răniră greu cu cuțitul la față și la un picior, pe alt Român, cu numele Lungu, de-aseenea îl răniră cu cuțitele.

Într-asta a constat „vitejia“ Ciangăilor. Am ținut anume să facem cunoscut acest cas, deoarece fițuica ungurescă din loc, „Brassoi Lapok“, în numărul său de astăzi publică din incidentul descris mai sus nise minciuni de cel mai „patriotic“ calibru. În loc de-a căuta să ascundă rușinea, ori cel puțin să tacă, fôia ungurescă vră să scôtă din sêlbaticii bătăuși nise eroi. Dice, că bătaia a fost provocată de „netoleranța națională a Valahilor“ și spune, că 6—7 tineri maghiari au bătut 150 de bărbați valahi, făcându-i pe toți să fugă! Premițând această minciună încornurată, organul fișpănesc dela Brașov își bate joc de „Valahi“, prezentându-i ca pe un popor laș, ér pe Ciangăi ca pe nise eroi.

Că ce „eroi“ sunt Ciangăii se poate vedé mai clar din cele ce se petrec adă la Săcele, ascundându-se prin pivniți și suterane de frica Românilor, cum arătăm la alt loc al numărului nostru de astăzi.

Furtuna de pe Marea-negră.

D-l Maior Coandă, sub-șeful serviciului maritim român, comunică în „Timpul“ următoarele amănunte interesante relativ la teribilul uragan, care a bătut săptămăna trecută pe Marea-Negră, începând de Lună și continuând până Joi dimineața:

De decă de ani nu s'a mai pomenit o asemenea furtună pe Marea-Negră. Având direcția dela Nord spre Vest, uraganul se dice, că a pricinuit scufundarea mai multor vapore. Până acum însă nu se poate preciza nimic cu siguranță.

Pentru ca cetitorii să-și facă o idee de grozăvia acestei vijelii, e destul să istorisim primejdia, prin care a trecut vaporul „Meteor“ în drumul dela Constantinopol la Constanța.

Vaporul „Meteor“ plecase din Constantinopol în ziua de Lună, pe un timp relativ bun. După câte-va cêsuri de drum, o furtună teribilă se deslănțuesce și valurile enorme, cari loveau vaporul, împedecau ori-ce mers înainte. Furia valurilor era

atât de mare, încât în mai multe rânduri au trecut peste bord.

Căpitanul „Meteorului“, un Italian cu un admirabil sânge rece, de sigur rezultatul experienței sale, vădând, că nu e chip să înainteze, s'a lăsat în voia vântului și vaporul a fost dus în largul Mării. În acest timp o scenă nostimă se petrece pe bord. Printre pasageri — vre-o 40, între cari mai mulți Francesi — se afla și o cântăreță. În mijlocul furtunii și al urletului asurzitor al Mării, cântăreța se duce la căpitanul vaporului și-l rógă, spăriată, să facă tot posibilul, ca să ajungă mai curând la Constanța, căci are angajament într'un „Café Chantant“ din Bucuresci și nu vră să-și perdă angajamentul din cauza întârzierii.

Căpitanul, cu sânge rece, spuse atunci cântăreței:

— Decă vrăi, poți să cânti și pe vapor!

Lăsat în voia valurilor, căpitanul vaporului n'avea pentru moment altă témă, decât ca furtuna să nu dureze mai multe zile și să i-se isprăvescă combustibilul, deși la plecarea din Constantinopol luase 120 tone de cărbuni.

Marți noptea, pe lângă vijelie, un ger teribil se lăsă, făcând să înghețe tôte cordagele. Stropiturile de apă udând tija sirenei, s'a format pe ea un sloiu de ghiață atât de gros și de greu, încât a format contra-balanță, a deschis sub-papa și sirena a început să fluere singură.

Pasagerii auzând fluierul, au cređut, că se apropie de Constanța și au eșit pe bord, întrebând pe căpitan, decă au sosit la Constanța. Căpitanul le spune, tot cu sânge rece, că decă o vră Dumneșeu, o să ajungă și la Constanța atunci când furtuna va înceta.

Mercuri noptea, furtuna a început să mai perdă din putere și atunci căpitanul a îndreptat vaporul spre cöstă. Combustibilul în acest moment era redus la 20 tone de cărbuni.

Astfel, după o rătăcire pe mare de 50 de ore, vaporul „Meteor“ a sosit în portul Constanța, îmbrăcat într'un strat de ghiață de o grosime de 30 centimetri. La sosire tötă lumea din Constanța a dat năvală în port să admire „Meteorul“, care părea, din cauza gheței, ca un urs alb.

Literatură.

Revistă populară. La 1 Februarie v. c., va apăre în Piatra-N., o revistă săptămănală: „Literatură și știință populară“. Scopul acestei publicațiuni este: 1) *Intreținerea unui internat gratuit pentru școlarii săraci*; 2) *Fondarea și întreținerea unei biblioteci publice în Piatra-N.* Această revistă, dice „Drapelul“, prin chestiunile ce-și propune a trata, prezintă un mare interes pentru învățatori, studenți și în genere pentru tôte persoanele, cari se ocupă cu literatura populară, chiar prin însemnatele premii ce ea oferă.

Memoriul din 1848—49 de regretatul Vasile Moldovan. fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Istoriisurile cuprinse în această carte sunt de cel mai mare interes istoric și național, sunt scrise într'o limbă ușoră și plăcută. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Trandafir și vioarele se numesc o frumôsă și elegantă carte de poesii populare, culese și ordinate de *Ion Pop Reteșanu*. E o carte de vre-o 200 pag., în care găsim o mulțime de cântece bătrănesci, voinicesci, ostășesci, de bucurie, de dragoste, jale, dor, urit, mânia, nêcaz, cântece glumețe, dela nunți și altele. *Edițiunea II.* Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

SCRIRI ULTIME.

Viena, 3 Februarie. În urma turburărilor dela universitate, rectorul a amănat prelegerile până la 10 l. c., cu observarea, că culpabilii vor fi aspru pedepsiți. — Din cauza esceselor dela 1 l. c. și prelegerile de

la politehnică au fost amădate prin deciz ministerială, pe timp nedeterminat.

Brünn, 3 Februarie. Adă profesorii dela scôla superiôră politehnică au voit să țină prelegeri, însă studenții germani adunați în număr mare, i-au împiedecat, făcând un sgomot infernal.

Graz, 3 Februarie. La amândouă scôlele superiôre de aici, prelegerile au fost sistate la cererea studenților.

Praga, 3 Februarie. Ascultătorii scôlelor germane superiôre de aici, nu s'au prezentat la prelegeri.

Viena, 3 Februarie. Studenții cehi au fost atacați adă în aula universității de studenții germani. Cehii, fiind-că nu voiau să vorbescă nemțesce, au fost scoși afară cu forța rënd pe rënd. Când doi dintre studenții cehi au tot dați afară, aceștia voinđ să se apere, au scos cuțitele. Atunci studenții germani i au lovit cu bastoanele.

Studenții jidanî au înaintat un memoriu cătră rector, în care declară, că certele dintre studenții cehi și germani nu-i privesc.

Berlin, 3 Februarie. În cercurile diplomatice de aici se urmăresce cu mare temere și îngrijire desvoltarea raporturilor din Peninsula-balcanică.

Belgrad, 3 Februarie. „Dnewni List“ publică scirea, că nise bande de arnăuți au năvălit asupra unor comune românești din vilaetul Scopia și le-au terorizat la culme. Armata turcescă, ce se afla la hotarul macedo-bulgar, a alergat în urmărirea arnăuților.

— În Salonic s'a format o societate bulgărescă contra Sêrbilor, cu scop de-a nimici propaganda sêrbescă prin tôte mijlocele posibile.

DIVERSE.

„Din îndurarea lui Dumneșeu“ Această titlatură, care o folosesc regii și împărații, și prin care voesc să arate, că nu dela popor au căpătat tronul și corôna, a produs o luptă de condeie în Hollanda, unde regina Wilhelmina, anul acesta în 31 August va fi declarată majorenă. Gazeta „Nieuve Rotterdamsche Courant“, despre care ori-ce se poate dice, numai aceea nu, că dór ar avé tendințe revoluționare, țilele aceste se declară în cestiunea această, dicând, că casa de Orania, care de present domnesce în Olanda, nu este „din îndurarea lui Dumneșeu“, ci domnesce din voința poporului olandez. Numita fôia se provôcă la o lucrare a D-rului Kuypernek, președintele Ligei antirevoluționare. Lucrarea numită a apărut în 1874 sub titlă: „Calvinismul, ca isvorul și garanția libertății noastre constituționale“. Dr. Kuyper încă arată, că casa de Orania n'a moștenit corôna dela Bourboni, și că titlă „din îndurarea lui Dumneșeu“ nu însemnă alta, decât supunerea creștină, și n'a voit să stea în contradicere cu suveranitatea poporului. Se mai provôcă la aceea, că mai întâiu episcopii au folosit acea titlă, apoi abații și toți preoții și în fine și Papa. Dintre domnitorii lumesci, primii, cari a folosit acea titlă și încă pentru de a arêta supunerea creștină, au fost regii francesi, cari s'au născut din casa Carolingilor. Mai târziu însă și-au atribuit acea titlă, ca putere absolută. În fine pe timpul lui Ludovic al XIV titlă „din îndurarea lui Dumneșeu“ se folosia pentru a esplica tradițiunea „Statul sunt eu“. Din cauza această foile olandeze recomandă casei de Orania, ca titlă „din îndurarea lui Dumneșeu“ să o folosescă în sensul ei original, ca esprimarea supunerii creștine.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Meter — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken
(k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Februarie 1898.

Renta ung. de aur 4%	121.45
Renta de corone ung. 4%	99.40
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.25
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	122.20
Bonuri rurale ungare 4%	97.25
Bonuri rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	156.50
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	140.—
Renta de argint austr.	102.55
Renta de hartie austr.	102.50
Monr. de aur austr.	122.50
Losuri din 1860	143.40
Actii de-ale Banței austro-ungara.	932.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	386.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	363.75
Napoleondori	9.53
Mărci imperiale germane	58.75
London vista	120.05
Paris vista	47.60
Rente de corone austr. 4%	102.85
Note italiene.	45.35

Cursul pieței Brașov

Din 4 Februarie 1898.

Bannota rom. Cump. 3.47 1/2	Vënd. 9.49
Argint rom. an. Cump. 9.42	Vënd. 9.44
Napoleond'ori. Cump. 9.52	Vënd. 9.54
Galbeai Cump. 5.60	Vënd. 5.05
Ruble Rusesci Cump. 127.—	Vënd. 127. 1/2
Mărci gemane Cump. 58.50	Vënd. 58.80
Lire turcesci Cump. 10.70	Vënd. 10.78
cri. fonc. Albina 5%	101.— Vënd. 102 —

A N U N C I U R I

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anuțiu mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra in librăria Nicolae Ciureu și in tutungeria M. Gross.

1898

Renumitele seminte de legumi și flori a le lui MAUTHNER

se capeta in pachete sigilate și provădute cu marca oficială de contravenția „Ursu“ in magazinele mai mari de Coloniale și ferării.

Firma Edmund Mauthner din Budapesta, Strada Andras-sy Nr. 23 garantăză numai pentru conținutul acelor pachete cu seminte prospete și veritabile, care vor fi provădute cu numele Mauthner și cu marca „Ursu“, cum se vede din ilustrația alăturată.

1-7.130

A V I S!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fă-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta in deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa amurit și să arate și posta ultimă.

Pilulele pentru curățira sângelui ale lui I. PSERHOFER

mai nainte numite: „PILULELE UNIVERSALE“ cari merită cu tot dreptul acest nume din urmă, deore-ce abia sunt morăuri, la cari aceste pilule se nu-și fi avut efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpțe și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire in contra tuturor suferințelor, ce provin in urma relei mistuirii și constipații, precum: perturbarea in circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hămorhoide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvorăsc din acesta, precum: gălbinare, dureri de cap nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăză așa de ușor, încât nu pricinuesc nici oele mai mici dureri și pentru aceea le potă folosi și cele mai slăbite persône, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai in farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15. pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. Dacă se trimite suma banilor inainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francoare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr.

N. B. In urma lăpțirii lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugărea a cere anume „Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer“ și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura I. Pserhofer, și cari portă pe capacul cutiei tot aceeași iscălitură in colóre roșii.

Dintre nenumăratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsăm să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebuițat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoiesc de a mi trimite érași 15 suluri din escelentele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocașie Vă aduc mulțamirile mele pentru efectul de minune ală piluriloră D-tale.

Cudistinsă stimă,
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-deu că pilulele D-v. au ajuns in mânilor mele, și rezultatul dela acestea il atribui D-v. Mă recisem in patul de leusia ast-fel încât nu mai puteam lucra și aș fi sigur deja mórta, dacă nu m'ar fi scăpat minunatele D-v. pilule. D-deu se vă binecuvintese de mii de ori. Am confiența, că pilulele D-v. mă vor face de tot sănătôsă, așa precum a folosit și altora.

Theresia Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! In numele mătușei mele de 60 ani fiș esprim cea mai căldurôsă mulțamire. Dënșă a suferit 5 ani de catar la stomac cronic și de apă. Vięta i era un chin și se credea deja de perdută. Prin întempleră a căpătat o

cutiă cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebuițare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distinsă stimă, Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gföhl,
27 Martie 1899.

Stim. D-le! Subsemnatul se rógă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. in adevăr folositóre și escelente. Nu pot întrelăsa fără ca să Vă esprim recunoscința mea in privința valôrei acestoră pilule, și le voi recomanda unde numai se va pută tuturor suferinșilor. Vă autorizez, ca această a mea mulțamită să o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Kohlbad, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Număi minunatelor D-v. pilule am să mulțamesc, că am scăpat de o suferinșă, de stomach, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are să-mi lipsăscă nici-odată și esprim prin acesta mulțamirea, mea cea mai căldurôsă.

Cu cea mai mare stimă, Ana Zwickl.

Liqner Bernhardiner din plante de Alpi, dela W. O. Bernhard in Bregenz, O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alina americana, cel mai bun mijloc in contra tuturor suferinșelor reumatice: durerilor la șira spinării, junghiuři, ischies, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de cap, junghiuři la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Minunatul balsam englezesc, dela I. Pserhofer o sticlă 50 cr.

Balsam contra degerăturii de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscută ca cel mai sigur remediu contra suferinșeloră de degerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor forțe invecchite, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francoată 65 cr.

Stoll, Kolapraeparate, escelent mijloc pentru întărire nervilor, la dureri de stomac și la bôle de nervi.

Kola-Elixir seu Vin un litru 3 fl. Un jumătate litru 1 fl. 60 cr. Un pătrar de litru 85 cr.

Balsam in contra gusilor de I. Pserhofer, mijloc probat in contra umflăturii la gât. Un flacon 40 cr cu trimiterea francoată 65 cr.

Esență de vieță, (Picăturile din Praga) in contra stomacului stricat, mistuirii relei, greațăți de tot felul, un medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafuri in contra asudărei picioarelor. Acest praf delatură asudatul picioarelor și mirosul neplăcut, conservă încălțamintea și este probat ca nesticăcios. Prețul unei cutii 50 cr., cu trimiterea francoată 75 cr.

Sucul de ierburii de I. Pserhofer un medicament de casă forțe cunoscut și escelent in contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticluțe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl 50 cr.

Pomada Tannochinin de I. Pserhofer, de un lung șir de ani recunoscută de medicul ca cel mai bun mijloc pentru creșterea părului. Un borcan elegant adiuștat 2 fl.

Plastru - universal, de prof. Steudel, la rane din lovitură și impuns, la tot felul de bube rele și la umflături invecchite, ce se sparg periodic la picioare la deget, la rănite și aprinderile de țipe și la multe alte suferinșe de acest soi s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francoată 75 cr.

Sare universală purgativă, de A. W. Bullrich. Un medicament de casă escelent contra tuturor urmărilor digestiunii stricate, precum: durere de cap, ametăla, căcei la stomach, acrelă in gât, suferinșe hămoridale, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Mia-Poco, medicament excelent contra durerii de cap, de masele, reumatism etc. 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află tôte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anuțate prin tôte țările austro ungare și la oas, Căud unele din aceste specii nu s'ar afla in deposit se vor procura la cerere prompt și ieftin Trimiterele prin poștă se efectuează iute, dacă se trimite prețul inainte, comande mai mari și cu rambursă a prețului.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instrucțiune este provădută cu iscălitura I. PSERHOFER, și cari portă pe capacul flă-cărei cutii tot aceeași iscălitură in colóre roșii.

Veritabilitatea e garantată prin marea de contravenție, a cărei imitare se pedepsește cu rigóre.

I. PSERHOFER

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.